

A lélek árnyékai

Egy kolléganőmtől, Heikétől vettem át a lakást; egy álom volt a weddingi lyukhoz képest. Két napfényes szoba a negyedik emeleten, a ház elülső részében, egy mérsékelt forgalmas és zajos utcában a Südsternnél. Egy kocsmá volt ugyan mellette, meg a nagy szőnyegáruház, a Teppichdomäne, ahová egyre-másra teherautók érkeztek, de az ablakok az udvarra néztek, ahol egy hatalmas gesztenyefa állt, és emlékszem még, hogy kicsordult a könnyem, amikor a beáradó napfényben a dobozaim közt ülve ezt gondoltam: innen soha sehová nem költözöl el.

Épp akkor kezdtem neki a diplomamunkámnak, kicsit elkésve, de azzal vigasztaltam magam, hogy muszáj volt előtte kitanulnom egy szakmát, hogy megkeressem a pénzt a tanulmányaimra; könyvesbolti eladó lettem. A szüleim kevéssel tudtak segíteni, de most, röviddel a harmincadik születésnapom előtt, ezt is sokallottam. Be akartam fejezni az egyetemet.

Bár a ház nem volt kimondottan zajszegény (folyton nyikorgott vagy dübögött valami, különösen fölöttem), szerettem az íróasztalom melletti korai munkaórákat, amikor varjak szökdécseltek a tetőkön, és az egész hátsóudvart átjárta a kávéillat. A fa olyan hatalmas volt, hogy egészen árnyékba borította az alsóbb lakásokat, és leveles ágai a szélben olyan hanggal súrolták a bádopárkányokat, amely valamilyen gyermekkoromból rémlő mesére emlékeztetett...

Ennek azonban Hellmann úr, a házmester, mindig hamar véget vetett. Még a virágokat is letördelte. Zömök ötvenes sűrű, ősz üstökkel, elnyomorodott fél kézzel; közvetlenül az udvari ajtó fölött, az első emeleten lakott a barátjával, és amikor azon a vasárnapon a pincébe indultam, hogy elhelyezzek ott egy fénymásolatokkal teli kartondobozt, Hellmann a fogai közt vájválva állt a lakása ajtajában. – Egy pillanatra, szépasszony! Van itt valamim magának. Jöjjön csak be.

Hátralépett, s én megijedtem az első lépésnél, meg kellett kapaszkodnom a fogasban. – Hát igen, lassan kezd instabil lenni – mondta –, már négy padlószőnyeg van egymáson. De hát az emberek elköltöznek, és teljesen jó állapotú dolgokat hagynak itt; ki az, aki az ilyesmit csak úgy kidobja? És a padlónk se nyikorg már, igaz, Emil?

Ralf Rothmann (1953, Schleswig) német író. A Ruhr-vidéken nőtt fel, maga is számos kétkézi foglalkozást űzött; az ezen a vidéken (és jobbra munkás-, illetve bányász környezetben) játszódo regényei külön csoportot képeznek életművében. Egy darabig a líra is végigkísérte pályáját, ma már csak prózát, főként regényeket ír, amelyeket több nyelvre lefordítottak és számos rangos irodalmi díjjal jutalmaztak.

Magyarul eddig néhány rövidprózája, valamint (Szijj Ferenc fordításában) *Tavasszal meghalni* című regénye jelent meg. E novellája a *Rehe am Meer* (Ózek a tengernél) című, 2006-ban (Suhkamp Verlag) kiadott elbeszélés-kötetéből való. (A ford.)

A jó tíz évvel idősebb Kaspar úr, egy góliát, egy tengerpartot ábrázoló óriásposzter előtt ülve a *Berliner Zeitung*ot lapozgatta. – Neeem – mondta olyan furcsa hangon, mintha a torkán akadt volna valami. – Maradok a sörnél.

Nagyon hangosan ment a tévé, Hellmann legyintett, és azt mondta: – Jó reggelt, süketágyú! Bújjad csak a szennylapodat. – Aztán egy szivarosdobozban kezdett kotorászni, majd átnyújtott egy vadonatúj duplaszakállas kapukulcsot. – A barátjának – mondta. – Magának így most már nem kell lejönnie éjjel beengedni. És hogy van a derék ember?

Megköszöntem, és azt mondtam: – Jobban. Ha dolgozhat, mindig jól van. Most egy CD anyagát veszik föl Amszterdamban.

– Az már valami! És ez a köhögés vagy zihálás vagy mi a ménkű? Hallgatni is szörnyű volt.

Vállat vontam. – Fogalmam sincs; nem megy orvoshoz. Állítólag csak nálam van ilyen baja. Én abszolút jól érzem magam a lakásomban, de ő biztos allergiás; fene tudja, mire. Életemben nem takarítottam annyit, mint az utóbbi hetekben.

– Hiperérzékeny figurák ezek a művészek. Lehet, hogy penész van magánál. Végtére is öreg skatulya ez a ház, jobb lett volna ledózerolni a háború után, mint ilyen olcsón bekenni sárral. Nálunk remeg a fal, ha a szomszéd a súlyzóit emelgeti, és néha bűz jön föl a vécéből... Rettenetes!

Megdörgölte az orrát, ami úgy nézett ki, mintha valami istenes ütés érte volna valamikor; semmi porc a bőr alatt; én meg azt mondtam: – És mit lehet tenni? Mármint a penész ellen. Az ilyesmi veszélyes is, nem?

– Ugyan, mi lenne veszélyes benne? A Bollénál penészes sajt is van, és az még egy csomó pénzbe is kerül. Nem sokat lehet tenni. A régi kémény miatt lehet, amikor belefolyik az eső vagy az olvadt hólé. Aki maga fölött lakik, ez a Gabi; valami ilyesmi volt nála is. De van egy ilyen tapéta...

Körülnézett. – Emil! Halkítsd már le ezt a szart! Hogy hívják azt az ezüsthóliát?

– Nem hiszem – mondta Kaspar, aki egy üvegből kihalászott kolbászkákat evett hidegen egymás után, a mustárostégelybe mártogatva őket, s közben le nem vette a szemét a tévéről. – Ez ismétlés.

Hellmann megcsóválta a fejét. – Na szóval ezüsthólia. Aztán fűrészporos tapétát rá, és annyi. És ha a drága lovagja aztán is köhög, adjon neki egy erős grogot. – Az étel amúgy milyen volt?

– Prima – mondtam, elköszöntem, és levittem a kópiáimat a pincébe. Hunyorogtak a villanykörték a boltíves téglamennyezet alatt, pókhálót lengetett a huzat, és a kéménylyukfedél alatti koromban lábnyomokat láttam, rengeteg apró lábnyomot, olyanok voltak, mint a szürke csillagok fekete alapon. Leoltottam a villanyt, és pár pillanatig mozdulatlanul álltam a sötétben, de semmi nem moccan.

Káposztaszag járta át a házat. Már a lépcsőn fölfelé menet halk éneklést hallottam, és amikor fölértem a negyedik emeletre, Kevin ült az ajtó előtt a lábtörlőn, és rám mosolygott. Kevin öt-hat éves lehet, és az egyszobás szomszéd lakásban lakik az anyjával, aki kozmetikus vagy fodrász; csak futólag ismerem; egyszer kölcsönadta a fűrógépét. – Nocsak – mondtam. – Dianának látogatója van?

A fiú bőre, akár a világos csokoládé, hajában apró loknik; éppen építőköveket, Lego-darabokat nyomott össze; egy színes tornyot épített. – Texasból – mondta. Feltűnt, milyen porcelántiszta a szeme fehérje. – De nem a papám az. Óregoni.

Ezután Kevin az inge zsebébe nyúlt, majd előrenyújtotta a kezét. Egy bonbon volt a tenyerén, egy medvecukor-tallér. A számba csúsztattam, és kinyitottam az ajtót. – Akarsz nálam tévét nézni?

De megrázta a fejét, félretolta a tornyot, és egy képeskönyvet nyitott ki, a *Petterson és Findust*. – Úgyis mindjárt végeznek – mormolta, én meg hoztam neki egy pohár gyümölcslevet a konyhából, és résnyire nyitva hagytam az ajtót.

Aztán leültem a számítógép elé. Már nagyon meleg volt, sok lakásban nyitva volt a tetőablak, telefonáló hangját és halk zenét lehetett hallani, és mivel látni senkit nem láttam, könnyen el tudtam képzelni magamban egy második világot, egy életet az élet mögött – és megijedtem, amikor hirtelen megjelent egy kéz, lakkozott körmök, és egy tál gőzölgő krumplit rakott ki a párkányra.

Valamikor később lementem a sarki grillbe, és vettem magamnak egy fél csirkét. A csatorna partján ettem meg, aztán ittam egy pohár sört a sörhajón. Később fölhívott Frank. Minden rendben lehetett, mert vidáman csengett a hangja. A banda dobosa volt, még rendesen tanulta is, és ha korábban azt gondoltam, hogy jó izmosnak kell lennie valakinek ahhoz, hogy egy ilyen bonyolult zajforrást püföljön, akkor az jámbor tévedés volt. Frank teljesen átlagos magasságú volt, vékony, semmi nehezét nem emelhetett, míg föl nem vette a csuklóvédőit, minden reggel jógázott, vízszerűen folyékony volt a mozgása, és a vendéglőben képes volt egy egész órát eltölteni azzal, hogy egyik asztaltól a másikhoz vándorolt, mert állítólag mindenütt huzatot érzett. De csíptem a humorát. Az új lakásban töltött első esténken egy csokor zizegő selyempapírba tekert hosszúnyelű radiátorecsetet kaptam tőle ajándékba. – És mi van a köhögéssel? – kérdeztem.

– Volt, nincs – mondta. – Se szőrcsögés, se krákogás, semmi. Hollandia jól tesz nekem, na. Valószínűleg a csábos fehérneműdre vagyok allergiás... Voltál nálam?

– Voltam. Semmi posta. Csak egy számla a feleségedtől. És végre kezdenek virágozni a gardéniák. Most akkor mikor jössz?

– Már ott is vagyok – mondta, és letették.

A munkám kezdett alakot öltetni, ez jó érzés volt, ámbar a témavezető professzorom, aki amúgy rendes volt, kihúzta nálam a gyufát. „Az állatok a lelkünk árnyékai – és az árnyékaink lelkei” – írtam, és amikor visszakaptam, láttam, hogy át van húzva a mondat, és a margón ez áll: „tudománytalan”.

Legépeltem vagy húsz átnézett oldalt, s közben észrevettem, hogy hiányos az irodalomjegyzékem; hiányzott belőle két fénymásolt könyv. A strandpapucsom kint volt a konyhában, belebújtam, és kicibáltam a degeszre tömött bélészacskót a konyhai szemetesből. Elszakadt közben; egy kevés pörkölt buggyant ki a szakadáson. Majdnem tíz óra volt már, a lépcsőházban nem égtek a neongömbök. De az ablakokon elég világosan besütött a hold, mindent olmos szürkéségbe vonva, amelyből kiderengtek a korlát kanyarjai a lépcsőfordulókban, s amikor átvágtam az udvaron, kaparászást és zizegést hallottam a szemeteskonténerből, és mozdulatlanra merevedtem. De ekkor csend is lett.

De azért előbb belerúgtam a konténerbe, mielőtt behajítottam a zacskómat. A pincében is sötét volt minden, a leghalványabb derengés nélkül; nedveskorom-szaga volt a feketeségnek, és hiába tapogatóztam a zseblámpa után, amelynek a biztosítékoszkevényén volt a megszokott helye, és nem volt merszem nekiindulni a málló-töredezett lépcsőn. Visszazártam az ajtót, és csöngettem az elsőn. Valaki fölnevetett a lakásban, eléggé malacul pajzán nevetés volt, és eltartott némi ideig, míg Hellmann úr ajtót nyitott nekem.

Pamut alsóneműben volt, világoskézben, és ellépett mellettem, ki a folyosóra. – Adjistenegészségünkre! – Többször rávert a kapcsolóra. – Aha, szóval akkor a dögök megint elrágták a kábelt. Előrelátható volt, amekkora káosz van odalent. Tele minden kacattal. Minden berlinire három patkány jut, gondoljon csak bele! És mi négymillióan vagyunk! Ezek a rusnyaságok a legfelső emeletig fölmásznak az ejtőcsöveken!

Kicsivel szélesebbre tárta az ajtót, egy intéssel beinvitált a konyhába, és levette a fedőt egy fazékról. – Jöjjön csak; remek töltött káposztám van magának. Köménnyel. Egy kis törtkrumpli hozzá, és meg van mentve az este. Jövő héten kocsonya lesz remoulade-dal.

Nyilvánvalóan abszolút elfelejtette, mi van rajta. Az alsóing túl rövid volt hatalmas hasához, alsónadrágjának kifakult feneke mélyen lelógott szőrös combjai között. Nyomorék kezével (három ujjá hiányzott) levett egy műanyag dobozt a polcra, de én azt mondtam: – Köszönöm, Hellmann úr, nagyon köszönöm! De van még fönt a gulyásából. Nem bírok annyit megenni.

– Jaj, dehogynem tud, kislány! Hát hiszen kilátszanak a bordái.

A lakásban a többi ajtó zárva volt, s úgy tűnt, a tévé sincs bekapcsolva. Hallottam viszont a szomszéd szobából Kaspar hangját, csak valami mormogást, aztán meg ezt a vihogást, olyan volt, mint egy becsípett nőé. Ebben a pillanatban láttam meg a pár cipőt a ruhafogas előtt; magas sarkú, strasszokkal. – Van ma egy kis kényeztetőprogram – mondta a házmester. – Csak megmelegítenem, semmi főzés. Holnaptól megint lesz villany. – Cinkosan rám hunyorított, bezárta a lakásuk ajtaját, én meg lassan fölmásztam a lépcsőn. A ragacsos tapintású dobozból Maggi- és Fondor-szag jött, a lakásomba érve a szemetesbe borítottam a tartalmát, és kimostam a dobozt. Frank nem hívott újra; valószínűleg már a repülőn ült.

De éjfél felé – az ágyon fekve tévét néztem – csöngettek. Csak fürdőköpeny volt rajtam, kézzel gyorsan hátrasimítottam a hajamat. Túl hosszúvá nőtt már, de Frank nem akarta, hogy levágassam; az exének tüskehaja volt. Nem gyújtottam villanyt, végigszaladtam a kókuszszőnyegen, és kinéztem a kukucskálón. A lépcsőházban továbbra is teljes sötétség volt; de azért kiakasztottam az ajtóláncot, és megkérdeztem: – Frank, te vagy az?

Semmi válasz. Helyette még egyszer megnyomták a csengőt, egészen röviden, és nagyon halkán kopogtak; összefogtam a mellemen a frottírt, és hátraléptem egyet. – Szólalj már meg! Mi van?

Csak suttogás hallatszott az ajtón túlról, egy szót sem értettem. Aztán megmozdult a levélrés fedele, megcsikordult a zsanér, megjelent egy kéz, és én villanyt gyújtottam. Az apró körmök filccel voltak beszínezve, mindegyik más színűre.

– Kevin?

Kinyitottam az ajtót, és leguggoltam. A gyerek mezítláb volt, és a szemét dörögölte. Walt Disney-figurás, félregombolt pizsama volt rajta, hajába ragadva egy picike párnatoll. – Hát te meg hogy kerülsz most ide? Mondd csak, nem az ágyban lenne a helyed? Hol a mamád?

Felvonta a vállát. – Nem tudom. Táncol. Alhatok nálad?

– Hogy mit szeretnél? Hogyhogy? Persze, hogy alhatsz nálam, de nem hiszem, hogy ez tetszene Dianának, vagy szerinted igen? – Rendesen begomboltam a pizsamáját. – Gyere, lefektetlek nálatok.

Tanácsalatosan vakargatta a hasát. Egy kis csokoládé vagy medvecukor volt a szája sarkába ragadva, behunyva tartotta a szemét. – Ne, félek egyedül. Olyankor állatok szaladgálnak az arcomon.

– Ugyan; csacsiság – mondtam. – Ki mondott neked ilyen butaságot? Hol van most pontosan az anyukád? Föl tudom hívni?

A fejét rázva elment mellettem, be a nagyszobába, és fogalmam sincs, miért, de nehezen lélegeztem, amikor láttam a két talpát; fölhajtotta egy darabon az ágytakarót, és lefeküdt a matracom legszélére. – Hazajön, ha végzett – mormolta. – De csak sokára. Akkor már világos van, és én nem motoszkálhatok, pedig éhes vagyok. Lehalkítanád a tévét?

És már el is aludt. Betakartam, átmentem a lakásukba, ellenőriztem a vízcsepkeket meg a tűzhelyet, és bezártam az ajtót. Cédulát ragasztottam a kukucskálójukra.

Aztán töltöttem magamnak egy pohár almalevet, és lefeküdtem a gyerek mellé. Beszélgetőshow ment a tévében, a helyesírási reformról volt szó; tulajdonképpen érdekes volt, de nem tudtam odafigyelni. Állandóan Kevin felé fordultam, és néztem a világosbarna sziluetjét, a hosszú szempilláit. A keze mellé tettem az enyémet, anélkül, hogy hozzártertem volna, kicsippentettem a tollpihét a hajából, egyszer még a homlokát is megszagolgtam. A hüvelykujját szopogatva aludt, lyukas drazséból fűzött karkötő volt rajta; odahúztam a telefont az ágyam mellé, és elképzeltem, hogy suttoznék, ha Frank most hívna föl. Könnyek toluáltak a szemembe ettől a gondolatától; fogalmam sincs, miért. Aztán én is elaludtam.

Álmomban, mint már sokszor, repülni akartam, de nem tudtam a levegőbe emelkedni, bárhogy hadonásztam a karommal; végül már megfájdultak az ízületeim, s a professzorom, aki ott volt mellettem, ezt mondta: „Mire ez a nagy igrkezzet, kislány? Hiszen már repülünk.”

„Szóval halottak vagyunk?“, kérdeztem, és fölriadtam a csengetésre, belebújtam a pongyolámba. Bár a tetők fölött derengett már némi világosság, a fa az ablak előtt még éjfekete volt. Kevin anyja az ajkába harapott. Testhezálló vörös ruhája fölött bórdzsekit viselt, egyik világosszőkére festett hajtincsét az ujjára csavarta; de túlságosan spicces volt, nem igazán jött össze neki a bűnbánó tekintet. Hagytam a kűszöbön állni, átvittem hozzájuk az alvó fiút, és az ágyába fektettem.

– Engem akar büntetni – suttozta Diana, és kihúzta a fia hüvelykujját a szájából. – Már a Heikével is ezt csinálta. Öt perc szórakozást is sajnál tőlem. Ne haragudj, tényleg. És nagyon köszönöm. Legközelebb egyszerűen küldd vissza, oké?

Bezártam az ajtót, és leültem a konyhaasztalhoz. Ritkán jöttek énekesmadarak az udvarba, mert a gesztenyefa koronájában szarkák tanyáztak, de a tűzfalakon túlról, a régi temetőkből odahallatszott a nyári csivitelés dallamos hullámzása. Töltöttem magamnak egy pohár tejet, ettem egy kis túrót, s közben lassan felkelt a nap, és a gesztenyefa felső levelei mintha izzó vonallal lettek volna körülrajzolva. Az első gesztenyék már megértek.

Zubogott a víz a burkolatlan csövekben, valahol egy vekker csipogott, s végül visszabújtam az ágyba, és bekapcsoltam a melegítőpárnát. Fájt a hátam, biztosan megemeltem magam, és amikor csoszogást hallottam a fejem fölül, meg gyors lépteket a padlódeszkákon, szünni nem akaróan, mintha gyerekek szaladgálnának zokniban odafönt, akkor Ohropaxot dugtam a fülembe, és visszaaludtam.

Déltájban csörgött a telefon; Frank visszaérkezett Hollandiából, s azt kérdezte, beugorhat-e, most, rögtön. Épp reggeliztem, és azt mondtam: – De miért kéne? Hétfő van. Inkább mesélj nekem Amszterdamról.

Kihallottam a csendből a meglepettségét. – Ne már – mondta aztán. – Hagyjuk ezt a faszágot; meg akarlak dugni. – Valamivel később ott feküdtünk a kanapén, és Frank hevesen dolgozott rajtam, ami néha nagyon kedvemre való.

De most nem tudtam elengedni magam; ördög tudja, miért. Könnyen lehet, hogy azért, mert Frank még folyton krákogott is közben. Vártam, hogy élvezzen el, és amikor közben kinyitottam a szemem, fölfedeztem egy világosbarna foltot a plafonon, és azt kérdeztem magamban, vajon új, vagy csak eddig nem vettem észre. Frank egész testében reszketett; köréje fontam a karomat, és csíkokat karmoltam a bőrén az izzadságba.

Később jégbe hűtött rozét ittunk, és elpöfékeltük az *Old Hippies Dream* márkájú cigarillóit, amelyeket a holland ügynökétől kapott. Az összes ablak nyitva volt a hőség miatt, az udvarban érezni lehetett a szemeteskonténerek bűzét, és amíg az első változatban megkevert, még fűvósok nélküli új CD-t hallgattuk, Frank tarkóját a keresztezett karjain nyugtatva a plafont nézegette: – Látom, ott fönt valami szivárgás van, mi? Egyébként: most akkor mikor van a születésnapod? Pénteken vagy szombaton?

Fölmutattam neki az ujjamat: – Vasárnap.

Nagyot kortyolt a borából, és egy kicsit öblögetett vele. – És mit szeretnél?

Körbepillantottunk a lakásban. Még mindig oda volt támasztva néhány deszkapalc a sarokba. – Egy fúrógépet – mondtam. – De csakis a Chaneltől.

Frank vigyorogva rácsapott a fenekemre, majd hirtelen grimaszba rándult és kivörösödött az arca, görcsösen behunyta a szemét, kidagadtak a halántékán az erek, rángások futottak végig a testén, és már lötytyent is ki a bor a pohárból; Frank gyorsan felült. Szinte sokkolt, hogy ennyire sovány a maga negyven évével, mint egy alig-kamaszfiú. Mélyen és erőteljesen zihált, mégsem igazán tudta kiköhögni magát, és amikor hátba akartam veregetni, ellökött, az ablakhoz ment, és levegőért kapkodott.

Könnyezett a szeme, a vállára terítettem a pongyolámat, és lenéztem vele az udvarba. A konténer egyébként nem volt már ott, a házmaster nyilván kitolta már az utcára; keddenként vitték a szemetet. Egy borzas kis patkány szimatolta buzgón a konténer szokásos helyét.

Miután Frank elment (volt két gyerekük az exével; a Schlachtenseehez készült velük), leültem a monitor elé, és rákerestem arra a bizonyos tapétára. Láttam, hogy rengeteg fajtája van; egyelőre a legolcsóbbat rendeltem meg, utána elővettem egy könyvet; a városi könyvtárból kölcsönzött tanulmánykötet volt: *Vallás Isten nélkül*. De alighogy belekezdtem, újra lépteket hallottam a fejem fölül, most súlyos lépteket, dobogást, a deszkapadlón nehezen vonszolt tárgyak súrlódását, így hát fölálltam, és belebújtam a cipőmbé. Párszor végighúztam a kezét a hajamon.

A mostani ötödik emelet valamikor a padlás lehetett; sokkal keskenyebb volt a többinél az oda vezető lépcső. Inगतag volt a korlát, a folyosó mennyezetét alacsonyabbnak éreztem, mint a többi szinten. Teli volt ázásfoltokkal, itt-ott egy-egy bicikli volt a gázcsövekhez láncolva, ahogyan a drótból készült ruhaszárító is, amelyen egy hópalack huzata lógott. Egy csomó teli plasztikzsák szanaszét, egy összetört képernyőjű televízió, egy hatalmas, csaknem kopasz szobahárs, aztán meghallottam a házmester hangját, és megálltam egy félig nyitott ajtó előtt. Se csengő, se névtábla; az ajtókereten kopogtam.

A szoba olyan szagot árasztott, hogy önkéntelenül eltakartam az orromat a pólómmal; fölemeltem az alsó szegélyét, nem érdekelt, hogy Hellmann úr látja a hasamat. Házmesterünk gumicsizmában, fehér papíroverallban volt, és azt a fajta arcmaszkot viselte, amellyel csiszoláskor vagy lakkozásakor védik az orrukat és az arcukat az emberek. Kasparon ugyanez a szerelés, egy kék műanyag zsákot tartott úgy, hogy barátja belelapátolhassa, ami a konyhapadlón fölhalmozódott. Kaspar haja a halántékára tapadt, szemöldökéről csöpögött az izzadság.

Hellmann hessegető kézmozdulatot tett. – Inkább ne jöjjön közelebb! Isten tudja, mit szedhetne itt össze.

A tűzhelyen lábasok és serpenyők, beszáradt ételmaradékokkal, a mosogatóban nagy halom, szürke penészbundás edény; Hellmann kotorászott ebben a megnevezhetetlen kupacban, amely csaknem az ablakpárkányig fölért, és olyan volt, mintha valaki egyszerűen a sarokba hajította volna a hónapokon át fölgyűlt szemetét. Penészes kenyeret láttam a lapáton, rothadt gyümölcsöt, a nedvességtől foszlányokká mállott újságpapírt.

– Nyisd már szét rendesen azt a zacskót! – reccsent rá barátjára a házmester. – Hogy az istenbe rakjam így bele ezt a dzsuvát, baszki?!

Kaspar dörmögött valamit a maszkja mögött, én meg, anélkül, hogy átléptem volna a küszöböt, előrehajoltam, hogy belássak a lakásba. A fürdőszobán és a konyhán kívül csak egy szobából állt, de az nagy volt. Az ablakokon megtört lamellájú fémredőnyök, a falak csupaszok; csak néhány tapétacafat tartotta magát itt-ott a vakolaton. A plafon alatt csupasz villanykörte lógott, a padlón – körülbelül ott, ahol egy emelettel lejjebb az én ágyam állt – keskeny matrac hevert virágos huzattal. Ezen kívül összesen egy lábatlan fotel és egy ferde szekrény volt az egész lakásban.

A fehérre mázolt padlódeszkákon mindenütt poharak, üvegek és hamutartók, de még a csészék és csészéaljak is tele csikkével. Pizzásdobozok tucattjai heverték szanaszét, meg azok a zacskók rájuk nyomtatott kakással, amiket a sarkon árultak. A matrac mellett nagy barna folt csillagforma leágazásokkal min-

den irányba – még szorosabban rányomtam az orromra a póló anyagát, és azt mondtam: – Atyaúristen! Mi történik itt?!

Kaspar bekötötte a zsákot, kierőlködte mellettem a folyosóra; elővett és ki-göngyölt egy újat. A hússzínű latexkesztyűt viselő Hellmann megtörölte a ruha-ujjával a homlokát. – Itt már az égvilágon semmi nem történik, fiatalasszony. Minden lezajlott már. Egy egész élet.

Meredten bámultam rá, ő meg bólintott. Ahol fölgyűlt az izzadság a kesztyű alatt, a kézfejen és az ujjhátakon, látszottak a gumi alatt a szőrszálak. – A mi Gabikánk ... neki már semmi se fáj. Fölemelni se lehetett. Úgy lapátolták be a koporsóba. Valószínűleg már akkor halott volt, amikor maga ideköltözött. A rohadt életbe; sose fog elfogyni ez az istenverte szemét?

Valami meghatározhatatlan szürkeség, valami amorf rostos gombóc gurult a lába elé a kupacból; a hátrahagyott mélyedésben nyüvek hemzsegték. – Mindenesetre még jól ideszart nekünk – mondta Hellmann, és valami fehéret emelt föl a padlóról, egy porcelán lágytojástartót, amit aztán a mosogatóra állított. – Nem beszél senkivel, hónapszám nem fizet lakbért, nem csinál rendet a pincéjében, aztán meg... Hát igen. Ha itt valahol patkányt lát, kislány, az hús a húsból. Jól mondom, Emil?

Alányúlt a lapáttal a mocsoknak, Kaspar pedig fejét fölemelve futólag a hasamra pillantott. – Ugyan már. Tulajdonképpen egész kedves asszony volt.

TATÁR SÁNDOR fordítása